

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 211/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. B., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2008 doručená sťažnosť Ľ. B., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou Okresnému súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovateľ v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 298/99 domáhal voči občianskemu združeniu S. – P. N.(ďalej len „poľovnícke združenie“) a jeho bývalému predsedovi p. D. ochrany osobnosti, pretože v dôsledku ich nepravdivých tvrdení, že sťažovateľ je neoprávneným držiteľom jelenieho parožia, došlo k zásahu do jeho dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 10 C 298/99 z 28. novembra 2007 žalobu sťažovateľa zamietol, proti čomu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom konal krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že aj napriek skutočnosti, že v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08 riadne ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom krajským súdom na 28. máj 2008, a to z dôvodu jeho práceneschopnosti (trieštivá zlomenina), ktorú preukázal aj lekárske potvrdenie, pričom však sťažovateľ súčasne trval na svojej osobnej účasti na pojednávaní, aby sa mohol osobne vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, krajský súd túto žiadosť sťažovateľa neakceptoval a konal v jeho neprítomnosti, pričom na predmetnom pojednávaní krajský súd vyhlásil rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu. Uvedeným postupom krajského súdu bolo podľa sťažovateľa porušené jeho základné právo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ ďalej okrem iného uviedol, že:

„(...) ako účastník konania, keďže som bol práceneschopný s trieštivou zlomeninou predložil som súdu lekárske potvrdenie s tým, že trvám na osobnej mojej účasti na pojednávaní aby som sa mohol vyjadriť osobne k vykonávaným dôkazom. (...) Napriek tomu, odvolací súd pojednávanie neodročil.

Porušenie môjho základného práva spočíva v tom, že právo na prerokovanie veci v mojej osobnej prítomnosti ako účastníka preto aby som sa osobne mohol vyjadriť k vykonávaným dôkazom je jedným zo základných práv na súdnu ochranu osobnosti v tomto konaní.“

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol, že uvedeným postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, a v tom dôsledku žiadal pozastaviť účinnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 10 C 298/99 z 28. novembra 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 60/08 z 28. mája 2008.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v jeho tvrdení, že krajský súd mu svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 60/08 zabránil konať pred (odvolacím) súdom tým, že napriek výslovnej žiadosti sťažovateľa mu neumožnil byť osobne prítomným na

odvolacom konaní, aby sa mohol osobne vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, v dôsledku čoho malo byť poručené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci v jeho prítomnosti zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak(...) nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode porušenie, ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, t. j. základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, v dôsledku čoho mu bolo znemožnené konať pred krajským (odvolacím) súdom, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práva.

Keďže sťažovateľ vidí porušenie ním označeného základného práva v tom, že mu bola odňatá možnosť konať pred krajským (odvolacím) súdom v dôsledku postupu tohto súdu, ktorý napriek jeho vyslovenej žiadosti pojednával v jeho neprítomnosti, mal podľa názoru ústavného súdu z týchto dôvodov možnosť domáhať sa preskúmania postupu krajského súdu využitím mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) – (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom).

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ústavný súd považuje dovolanie za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd v občianskoprávnom konaní (napr.

I. ÚS 1/00, II. ÚS 31/00, I. ÚS 209/05), preto ho nemožno nahradiť rozhodnutím o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Na základe podaného dovolania mohlo dôjsť k naplneniu účelu sledovaného sťažovateľom v konaní o sťažnosti, a to predovšetkým k zrušeniu rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 5 Co 60/08 z 28. mája 2008. Tento záver potvrdzuje aj § 243b OSP, ktorý umožňuje dovolaciemu súdu zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. V rozsahu svojho preskúmvacieho oprávnenia sa dovolací súd v podstate musí vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, ako sťažovateľ uvádza v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2009